

کتیبه‌های شاه نعمت الله ولی

(Scrolls Shah nematullah vali)

نویسنده: اعظم جعفری زاده

TavanagostarPublisher

@TavanagostarPublisher

سرشناسه: جعفری زاده، اعظم، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور: کتیبه های شاه نعمت الله ولی / نویسنده اعظم جعفری زاده؛
ویراستار سیدامین گازی.
مشخصات نشر: تهران: توانا گستر، ۱۳۹۸.
شابک: ۹۷۸۶۰۰۷۳۳۴۷۹۹: ۶۰۰,۰۰۰ ریال
رده بندی کنگره: DSR۵۵
رده بندی دیویی: ۷۲۲۲/۹۵۵ شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۱۰۳۹۰

عنوان: کتیبه های شاه نعمت الله ولی

نویسنده: اعظم جعفری زاده

ویراستار: سید امین گازی

طراح جلد و صفحه آرا: آرمیتا گودزی پور

انتشارات: تواناگستر

قیمت ۶۰۰,۰۰۰ ریال

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰

حق چاپ و نشر محفوظ و متعلق به ناشر می باشد.

میدان انقلاب، ابتدای خیابان منیری جاوید، رو به روی سینما بهمن، مجتمع
تجاری بهمن، طبقه ۶، واحد ۶۰۱ ۰۹۳۰۱۳۰۷۹۴۴ ۶۶۴۱۰۹۳۷

مقدمه	۵
-------	---

فصل اول

ریشه‌یابی نام کرمان	۹
تاریخچه	۱۰
کرمان شهر شش دروازه	۱۳
نقشه قدیم کرمان	۱۵

فصل دوم

شاه نعمت الله ولی	۳۵
نام و القاب	۳۶
تخلص	۳۸
اصل و نسب	۳۹
مسافرت‌های شاه نعمت‌الله ولی	۴۰
توطن شاه ولی در ماهان	۴۰
وضع سیاسی و اجتماعی ایران خاصه کرمان در عهد شاه ولی ۷۳۱-۸۳۴ ه. ق.	۴۱
بنای مزار شاه ولی به همت سلطان احمد بهمنی	۴۶
بنای شاه نعمت‌الله	۴۷
آرامگاه شاه نعمت‌الله ولی	۵۵
موزه شاه نعمت الله ولی	۶۰
کتابخانه آستانه شاه ولی	۶۴
بنای آرامگاه شاه نعمت الله ولی از جنبه معماران	۶۵

فصل سوم

کتیبه‌های صحن حسینه	۶۹
کتیبه‌های رواق شاه عباسی	۸۱
چهل خانه	۹۰
کتیبه‌های صحن وکیل‌الملک	۹۲
منابع و مأخذ	۹۵

مقدمه

آرامگاه شاه نعمت الله، شامل دو سر در ورودی حجره‌های کوچک و بزرگ، بقعه و چهار مناره کاشی‌کاری شده، دو رواق و چهار صحن است. هسته اصلی را آرامگاه شاه نعمت‌الله ولی با گنبدی زیبا و خوش تناسب تشکیل می‌دهد. این بقعه در سال ۸۴۰ ه. ق به هزینه احمد شاه بهمنی، از شاهان سلسله بهمنیه دکن هند که از مریدان و دوستداران شاه نعمت‌الله بوده بر پا شده است. الحاقات و اضافات مربوط به دوره شاه قاجار است. صحن وکیل الملکی یا مهدیه، تماماً درختکاری و گلکاری شده و در میان آن استخر صلیبی شکلی جای گرفته که از آثار دوره قاجار است.

در ساخت این بنا از خشت خام، گل، ساروج و آجر استفاده شده است. شیوه معماری به صورت سنتی و اسلامی است. نوع تزئینات بنا گچبری، کاشیکاری، نقاشی، حجاری، مقرنس و کاربندی می‌باشد. همچنین در کتیبه‌های شاه نعمت‌الله ولی از خطوط معقلی شکسته، کاشیکاری‌های معرق و برجسته و نقوش گل و بوته و اسلیمی و خط ثلث و نستعلیق شکسته کار شده است که می‌توان از این کتیبه‌ها در هنر گرافیک معاصر به شکل زیبایی استفاده کرد. در این کتاب سعی بر این است که کتیبه‌های موجود در بنای شاه نعمت‌الله بررسی و با استفاده از فضا و نقوش و خطوط بنا آثار گرافیکی خلق شود.

آرامگاه شاه نعمت الله ولی از بناهای ساخته شده شهر کرمان است. که دارای معماری بسیار زیبا و نقوش تزئینی مانند کاشیکاری، گچبری و ... است. در میان این نقوش تزئینی، کتیبه‌های موجود دارای ارزش بسیار هستند. در این کتاب سعی بر این است که پنج کتیبه از کتیبه‌های موجود

در این بنا بررسی شود که آیا می‌توان از خطوط موجود در کتیبه‌های این بنا در هنر گرافیک (اوراق اداری) استفاده کرد؟ بنای شاه نعمت الله که مربوط به سده نهم هجری است به زمان حکومت شاهرخ میرزا پسر امیر تیمور گورکانی می‌رسد. تداوم این معماری به دوره‌های صفوی و قاجار می‌رسد؛ بنا دارای مساحت ۳۵ هزار مترمربع بنای اعیانی می‌باشد که شامل: گنبدخانه، رواق‌های شاه عباسی و وکیل الملک، چهار صحن (اتابکی، وکیل الملک، شاه عباسی (میرداماد) و حسینیه) دو سر در، دو مناره، دو گلدسته، حجره معروف به چله خانه، کاروانسرا، زورخانه، حمام، آب انبار، بادگیر و ساختمان متولی باشی می‌باشد. آخرین توسعه معماری به سال ۱۳۳۲ ه. ش می‌باشد.

نوع سازه بنا خشت خام، گل، ساروج (مخلوط آهک و خاکستر) آجر می‌باشد.

شیوه معماری سنتی و اسلامی است. نوع تزئینات بنا گجری، کاشیکاری، نقاشی، خطوط اصلی و حجاری، مقرنس و کاربندی است.